

Спеціальна фізична підготовка військовослужбовців-розвідників

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана П. Сагайдачного (м. Львів)

Анотації:

Удосконалення професійної підготовленості військовослужбовців завжди було і є головною метою підготовки військових спеціалістів. Посилена увага до проблем покращення професійної та фізичної підготовки військовослужбовців для виконання бойових завдань пов'язано з потребою розв'язання суперечностей між потребами бойової практики в добре підготовлених військовослужбовцях, спроможних виконувати бойові завдання, і недостатньою розробленістю технологій, які формують такий рівень підготовленості. *Мета цього дослідження* – пошук способів удосконалення спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців-розвідників із використанням нетрадиційних засобів тренування. Результати наукових досліджень і досвід бойової підготовки свідчать, що важливий і найбільш ефективний засіб виконання завдань спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців – це застосування фізичних вправ та видів спорту, найбільш наближених за структурою рухів і характером фізичних навантажень до військово-професійної діяльності військовослужбовців. Військове п'ятиборство відрізняється не лише змістом вправ, що входять до нього, але й організацією та забезпеченістю навчально-тренувального та змагального процесу. Аналіз літературних джерел визначив певні недоліки в організації фізичної підготовки військовослужбовців-розвідників, серед яких – недостатнє використання потенціалу засобів і методів військового п'ятиборства для підвищення фізичної підготовленості військовослужбовців. У дослідженні застосовано авторську програму удосконалення спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців-розвідників із застосуванням вправ військового багатоборства. Прове-

Александр Ролюк. Специальная физическая подготовка военнослужащих разведчиков. Совершенствование профессиональной подготовленности военнослужащих всегда было и является главной целью подготовки военных специалистов. Усиленное внимание к проблемам совершенствования профессиональной и физической подготовки военнослужащих для выполнения боевых заданий связано с необходимостью разрешения противоречий между потребностями боевой практики в хорошо подготовленных военнослужащих, способных решать боевые задачи, и недостаточной разработанностью технологий, которые формируют такой уровень подготовленности. **Цель исследования** – поиск путей совершенствования специальной физической подготовки военнослужащих-разведчиков с использованием нетрадиционных средств тренировки. Результаты научных исследований и опыт боевой подготовки свидетельствуют, что важным и наиболее эффективным средством решения задачий специальной физической подготовки военнослужащих есть применение физических упражнений и видов спорта, наиболее приближенных за структурой движений и характером физических нагрузок к военно-профессиональной деятельности военнослужащих. Военное пятиборье отличается не только содержанием упражнений, которые входят в него, но и организацией и обеспеченностью учебно-тренировочного и соревновательного процесса. Анализ литературных источников определил определенные недостатки в организации физической подготовки военнослужащих-разведчиков, среди которых – недостаточное использование потенциала средств и методов военного пятиборья для повышения физической подготовленности военнослужащих. В исследовании применена авторская программа совершенствования специальной физической подготовки военнослужащих-разведчиков с использованием упражнений военного

Alexander Rolyuk. Special Military Training of Reconnaissance Officers. Enhancement of the professional training of military personnel has always been a primary goal of military specialists training. The increased attention to the problems of the professional and physical training of the military personnel for combat missions is considered due to the need to practice combat actions of the well-trained soldiers, capable of solving military tasks, as well as insufficient developed technology, which are forming a certain level of readiness. The objective of the factual research is to find ways of increasing the special physical preparation of military intelligence using unconventional means of training. The results of scientific researches as well as the military training experience indicate the most important and effective means of solving problems of special physical training of the military personnel, is the application of exercise and sports, the closest in structure and motions to professional activities of the servicemen. Military Pentathlon differs not only in the content of the exercises, but the organization and the conducting of the training and competitive process. Analysis of the literature resources has identified some shortcomings in the physical preparation of military intelligence, such as insufficient use of the potential tools and techniques to enhance military pentathlon for physical fitness of the soldiers. Author program of special physical training improvement of military intelligence using military pentathlon exercises was applied in the research.

дене експериментальне дослідження підтвердило перевагу включення в зміст навчально-тренувальної роботи вправ з військового п'ятиборства. Результатами педагогічного експерименту свідчать про високу ефективність розробленої технології професійної та фізичної підготовки слугували результатами виконання комплексних професійних завдань, що моделюють діяльність у різних умовах бойової обстановки під час проведення спеціальних операцій.

Ключові слова:

військовослужбовці-розвідники; фізична підготовка; багатоборства.

многоборья. Проведенное экспериментальное исследование показало преимущество включения в содержание учебно-тренировочной работы упражнений из военного пятиборья. Результаты педагогического эксперимента свидетельствуют о высокой эффективности разработанной технологии профессиональной и физической подготовки военнослужащих к эффективным действиям в условиях локальных вооруженных конфликтов. Объективным показателем высокой эффективности разработанной технологии профессиональной и физической подготовки служили результаты выполнения комплексных профессиональных заданий, которые моделируют деятельность в различных условиях боевой обстановки при проведении специальных операций.

The experimental research has shown the benefits of including the military pentathlon exercises in the training programs. The achievements of the pedagogical experiment demonstrate the high efficiency of the developed technology of professional and physical training of the military personnel for effective actions in terms of local armed conflicts. Objective indicators of high efficiency of the developed technology of professional and physical training is proved by an accomplishment of the comprehensive professional simulation tasks in a variety of combat situations during special operations.

military intelligence, physical training , military pentathlon.

Вступ. Успішне виконання бойових завдань в умовах локальних конфліктів залежить від рівня професійної та фізичної підготовленості військовослужбовців. Успіх контртерористичної операції в зоні АТО багато в чому визначається рівнем підготовленості військовослужбовців розвідувальних підрозділів.

Сучасний бій характеризується високою маневреністю, швидкістю, різкими змінами обстановки. Значно зрос просторовий розмах бою, різко збільшилися кількість важливих об'єктів розвідки та їхня мобільність. Поряд зі збільшенням обсягу завдань розвідки, з одного боку, та скороченням часу на їх виконання – з іншого, вимагають постійного вдосконалення системи підготовки розвідників [10].

Військовослужбовець-розвідник повинен відповісти вимогам, визначенним сучасними особливостями ведення бойових дій в умовах локальних конфліктів. Його вирізняють, передусім, фізична витривалість, сила, швидкість, точність, надійність дій в умовах дефіциту часу та відсутності допоміжної інформації. Водночас вивчення військової практики під час виконання бойових завдань в умовах локальних конфліктів виявило недостатній рівень фізичної та професійної підготовленості військовослужбовців розвідників [11].

Посиlena увага до проблем удосконалення професійної та фізичної підготовки військовослужбовців для виконання бойових завдань пов'язана з потребою подолання суперечностей між потребами бойової практики в добре підготовлених військовослужбовцях, спроможних виконувати бойові завдання, і недостатньою розробленістю технологій, що формують такий рівень підготовленості.

Дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи Управління фізичної підготовки Збройних сил України за темою: «Модель фізичної підготовки у Збройних силах України зразка 2017 року та перспективи її розвитку» Шифр «Перспектива ФП».

Зарах у спеціальних дослідженнях не знайшли щеного достатнього висвітлення питання, пов'язані з обґрунтуванням і розробкою сучасних методик формування військово-професійної готовності військовослужбовців-розвідників до ефективного виконання бойових завдань в умовах збройних конфліктів, а також обґрунтування засобів, потрібних для підвищення рівня їхньої професійної та фізичної підготовленості [5; 6; 8].

У процесі проведених досліджень виділено низку концептуальних позицій, які розглядаються як сукупність педагогічних основ, що забезпечують підвищення ефективності професійної та фізичної підготовки військовослужбовців до виконання бойових завдань в умовах збройних конфліктів. До найважливіших із них відносять такі:

- виконання бойових завдань військовослужбовцями-розвідниками при здійсненні тривалих маршів;
- ведення пошуково-розвідувальних дій, здебільшого в нічний час;
- виконання бойових завдань на фоні високого фізичного навантаження;
- здібності до оперативної реакції на екстремальну обстановку;
- розвиток рухових здібностей, мотивації професійної діяльності у військовослужбовців-розвідників,
- урахування кліматогеографічних умов (сильнопересіченого рельєфу місцевості, можливості раптових і різких змін погоди та водного режиму річок, утворення гірських і сніжних обвалів та завалів, затоплень, що посилює негативні впливи на роботу розвідників) тощо.

Досвід бойової підготовки й результати наукових досліджень свідчать про те, що важливим і найбільш ефективним засобом виконання завдань спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців є застосування фізичних вправ і видів спорту, найбільш наближених за структурою рухів та характером фізичних навантажень до військово-професійної діяльності військовослужбовців [1; 2; 3].

До таких видів спорту належать військово-прикладні багатоборства, серед яких широкою популярністю у військах і ВНЗ Збройних сил користується військове п'ятиборство, що дає змогу адекватно розвивати потрібні фізичні та спеціальні якості, формувати важливі військово-прикладні навички, удосконалювати професійні прийоми й дії, виховувати моральні та психічні якості військовослужбовців.

Військове п'ятиборство є порівняно молодим видом спорту для наших Збройних сил, яке відрізняється не лише змістом вправ, що входять до нього, але й організацією та забезпеченістю навчально-тренувального та змагального процесу [1; 4; 12].

Потреби сучасної системи професійної й фізичної підготовки військовослужбовців вимагають удосконалення методів навчань для комплексного розвитку в них професійних і рухових здібностей. У теорії цієї проблеми залишається багато невирішених питань. Залишається ще недостатньо вивченою проблема організації навчально-тренувального процесу з елементами військового п'ятиборства в умовах військової частини, його особливостей і зв'язків із навчально-виховним процесом, військово-професійною діяльністю підрозділів розвідки, а так само його впливу на якість засвоєння навчальної програми з дисципліни «Фізична підготовка».

Важлива відмінна риса військово-прикладних багатоборств – те, що змагання з них проводять у військовій формі одягу, на різноманітній місцевості та в різних умовах, що сприяє хорошому польовому вишколу й удосконаленню військово-професійної майстерності військовослужбовців в умовах величезних фізичних навантажень і психічних напруг [1; 6; 7].

Якщо в професійній діяльності військовослужбовців інтенсивність м'язових напруг у міру оволодіння військовою майстерністю та накопиченням досвіду, якою мірою, стабілізується на певному рівні, що забезпечує необхідні ефективність і якість роботи, то в процесі фізичного тренування цього не буває. Змагальний характер військово-прикладних багатоборств спонукає військовослужбовців до прояву інтенсивних м'язових напруг, досягнення нового, ще більш високого рівня в оволодінні професійною майстерністю.

Серед особливостей навчально-тренувального процесу з елементами військового п'ятиборства – розвиток загальної та спеціальної витривалості, формування військово-прикладних рухових навичок, в основі яких лежить високий рівень розвитку спеціальних фізичних якостей.

Отже, актуальність проблеми обумовлена:

1. Недостатнім використанням потенціалу засобів і методів військового п'ятиборства для підвищення фізичної підготовленості військовослужбовців;

2. Відсутністю сучасних науково обґрунтованих методичних рекомендацій із питань організації, проведення та забезпечення навчально-тренувального процесу з елементами військового п'ятиборства в умовах військової частини;

3. Потребою раціонального використання спеціальних фізичних тренувальних засобів для вдосконалення навчально-тренувального процесу військовослужбовців-розвідників.

Ураховуючи відзначене вище, нами розроблено спеціальну програму фізичної підготовки військовослужбовців-розвідників з уключенням конкретних вправ військового п'ятиборства.

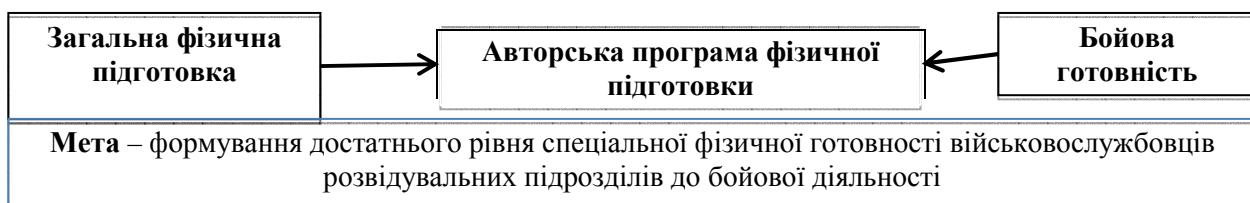
Мета дослідження – пошуки способів удосконалення спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців-розвідників із використанням нетрадиційних засобів тренування.

Матеріал і методи дослідження. Ефективність розробленої педагогічної технології професійної фізичної підготовки військовослужбовців-розвідників до виконання бойових завдань перевірялася в ході педагогічного експерименту, у якому взяли участь 28 військовослужбовців експериментальної групи (ЕГ) у віці 20–25 років. Вони займалися за розробленою нами програмою.

Контрольна група (КГ) складалася з 27 військовослужбовців, котрі проводили звичайні заняття навчально-бойової підготовки. Вік і їхній стаж були ідентичними з експериментальною групою (ЕГ). Педагогічний експеримент проводили на базі ВЧ А0284 протягом одного року.

Оцінювання результатів експерименту здійснювали за комплексом тестів із фізичної підготовленості (Тимчакової настанови з фізичної підготовки в Збройних силах України, 2014), а також щодо виконання військовослужбовцями спеціальних професійних завдань (контрольних вправ) розвідників.

Результати дослідження. Дискусія. Військово-професійна підготовленість дає характеристику ступеня оволодіння військовослужбовцем своєю професійною діяльністю, показує наявність у нього здібностей виконувати бойові завдання, уміння швидко адаптуватися до постійно змінних умов бойової обстановки, упевненості у своїх діях.

<p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток і вдосконалення спеціальних фізичних навичок і умінь. 2. Формування методичної підготовленості щодо організації та проведення індивідуальної фізичної підготовки. 3. Підтримання достатнього рівня загальної фізичної підготовленості та функціонального стану військовослужбовців. 4. Проведення занять із ФП у поєднанні з професійною підготовкою фахівців розвідувальних підрозділів. 	<p>Підетап – удосконалення професійно-прикладної фізичної підготовленості військовослужбовців</p> <p>Мета – удосконалення прикладних фізичних якостей і підтримки загальної фізичної підготовленості</p> <p>Завдання: формування чіткого розуміння необхідності виконання фізичних вправ спеціального спрямування для вдосконалення професійної підготовленості; навчання та вдосконалення техніки виконання прикладних рухових навичок; виховання методичної підготовленості до проведення форм фізичної підготовки</p> <p>Засоби: – вправи НФП-14 прикладного пересування; – прикладні фізичні вправи; – методичні завдання</p> <p>Навантаження збільшується від середнього, на початку підетапу до високого наприкінці етапу.</p> <p>Методи, способи: фронтальний, груповий.</p> <p>Кінцевий результат: сформована фізична готовність до виконання завдань навчально-бойової діяльності та методична готовність до проведення форм фізичної підготовки</p>	<p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток і вдосконалення спеціальної фізичної підготовленості військовослужбовців до виконання завдань за призначенням <p>Підетап – формування спеціальної фізичної підготовленості військовослужбовців</p> <p>Мета – сформувати готовність військовослужбовців до виконання бойової діяльності</p> <p>Завдання: формування спеціальних фізичних якостей для дій у певній навчально-бойовій обстановці; удосконалення навичок у діях у складі підрозділів під впливом чинників бойової обстановки; розвиток готовності до виконання бойового завдання під впливом значних фізичних навантажень; формування методичних умінь щодо проведення форм фізичної підготовки</p> <p>Засоби: – вправи фізичної підготовки в поєднанні з нормативами бойової підготовки; – вправи зі значним фізичним навантаженням; – вправи з військового п'ятиборства; – методичні завдання</p> <p>Навантаження – високе, максимальне</p> <p>Методи, способи: груповий, контрольний</p> <p>Кінцевий результат: сформована готовність до виконання завдань навчально-бойової діяльності в будь-який час із будь-яким навантаженням.</p>
Контроль спеціальної фізичної підготовки		
Професійна готовність фахівця розвідувальних підрозділів		

Рис.1. Блок-схема авторської програми

Основи військово-професійної підготовленості військового фахівця закладаються й удосконалюються в процесі навчально-тренувальних занять. Вони забезпечуються цілеспрямованим взаємозв'язком фізичної, психологічної, професійної та загальнотехнічної підготовки військовослужбовця, посиленням військово-професійної спрямованості, удосконаленням методики процесу навчання, пов'язаної з підготовкою до ефективного виконання бойових завдань [4; 9].

У результаті проведення професійної й фізичної підготовки військовослужбовців передбачено розвиток у них знань, умінь і навиків, потрібних для виконання бойових завдань. На їх виконання спрямовано розроблену нами технологію професійної та фізичної підготовки військовослужбовців (рис. 1).

Головна відмінність розробленої програми – уключення в заняття фізичної підготовки видів військового п'ятиборства як окремих засобів удосконалення спеціальних фізичних якостей військовослужбовців-розвідників.

Дійсно, усі види військового п'ятиборства сприяють розвитку професійних якостей і навичок розвідників. Так, крос на 8 км розвиває необхідну витривалість та здатність витримувати тривалі фізичні навантаження під час рейдів у тил противника. Подолання перешкод і плавання сприяють напрацюванню потрібних розвіднику навичок у пересуванні по сильно пересіченій місцевості з різноманітними штучними й природними перешкодами. Влучно стріляти та вправно кидати гранати допомагають ще два види військового п'ятиборства – стрільба й кидання гранат. Як видно з наведеного, вправи військового п'ятиборства практично складають значну частину професійної майстерності розвідника.

У табл. 1 представлено деякі відмінності в змісті звичайної й авторської програми, які застосувалися на заняттях із фізичної підготовки під час експерименту.

Таблиця 1

Відмінності авторської й звичайної програми спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців розвідувальних підрозділів

	Чинна програма ФП	Авторська програма ФП
Кількість годин	6 годин на тиждень	6 годин на тиждень
Мета ФП	Забезпечити фізичну готовність військовослужбовців до навчально-бойової діяльності	Формування достатнього рівня спеціальної фізичної готовності військовослужбовців до навчально-бойової та бойової діяльності
Спрямованість ФП	Розвиток загальних та спеціальних фізичних якостей	Розвиток спеціальних фізичних якостей з урахуванням особливостей професійної діяльності розвідувальних підрозділів
Зміст ФП	Удосконалення: витривалості – 40 %; швидкості та інших фіз. якостей – 25 %; сили – 20 %; рукопашного бою – 15 %	Удосконалення: – витривалості – 30 %; – швидкості та спритності – 15 %; – сили – 10 %; – пірнання та плавання – 20 %; – стрільби після бігового навантаження – 10 %; – рукопашного бою – 15 %
Засоби ФП	Вправи, які належать до НФП-2014	Вправи, які належать до НФП-2014; спеціальні комплекси та вправи: – комплекс спеціальних вправ із кидання гранат на дальність і точність; – біг по пересіченій місцевості – 8 км; – подолання загальновійськової смуги перешкод; – стрибки у воду в обмундируванні зі збросою; – плавання в обмундируванні на відстань 50 м, 100 м; – підготовчі вправи для стрільби

Упродовж року кількість проведених занять в обох групах (ЕГ і КГ) була однаковою й непроведення занять залежало лише від організації певних заходів усієї військової частини.

Результати педагогічного експерименту свідчать про високу ефективність розробленої технології професійної й фізичної підготовки військовослужбовців до ефективних дій в умовах локальних озброєних конфліктів (табл. 2).

Таблиця 2

Рівень розвитку якостей і навиків, які характеризують рівень професійної фізичної підготовленості в осіб контрольної та експериментальної груп у ході педагогічного експерименту (оцінка за 5-балльною шкалою), $M \pm m$

Показник	На початку		$P =$	У кінці		$P =$
	КГ	ЕГ		КГ	ЕГ	
Підтягування на перекладині	3,47±0,14	3,45±0,17	>0,05	4,01±0,16	4,28±0,15	>0,05
Крос на місцевості, 8 км	3,08±0,17	3,07±0,19	>0,05	3,32±0,16	4,51±0,17	<0,05
Стрільба з АКМ після марш-кідка, 10 пострілів	3,23±0,14	3,21±0,15	>0,05	3,37±0,15	4,18±0,14	<0,05
Подолання перешкод	3,37±0,11	3,33±0,14	>0,05	4,05±0,12	4,70±0,10	<0,05
Кидання гранат на точність	3,89±0,21	3,81±0,19	>0,05	4,12±0,17	4,43±0,18	>0,05
Плавання в однострої 50 м	3,27±0,11	3,31±0,10	>0,05	4,01±0,12	4,68±0,11	<0,05
Орієнтування на місцевості (професійний тест)	3,03±0,09	2,93±0,12	>0,05	3,71±0,14	4,44±0,18	<0,05
Марш-кідок на 10 км	3,04±0,11	3,02±0,12	>0,05	3,81±0,14	4,57±0,12	<0,05

Динаміка підвищення рівня професійної фізичної підготовленості військовослужбовців експериментальної групи була позитивнішою, порівняно з контрольною. До кінця педагогічного експерименту кількість військовослужбовців, котрі досягли високого рівня розвитку професійних і фізичних якостей, в ЕГ було більше, ніж у КГ, на 25–28 % і, навпаки, кількість військовослужбовців, які мають низький рівень розвитку цих якостей, в ЕГ, порівняно з КГ, було менше на 45–48 %.

Об'єктивним показником високої ефективності розробленої технології професійної фізичної підготовки слугували результати виконання комплексних професійних завдань, що моделюють діяльність у різних умовах бойової обстановки під час проведення спеціальних операцій. В ЕГ ці результати в середньому були на 18–21 %вищі, ніж у військовослужбовців КГ.

Висновки. Отже, результати педагогічного експерименту свідчать про ефективність розробленої програми спеціальної фізичної підготовки для досягнення максимального прикладного впливу засобів і методів фізичного тренування задля найкращого виконання бойових завдань. Наступний етап досліджень – вивчити вплив рівня підготовленості спортсменів-п'ятиборців на їхню професійну підготовленість розвідника.

Джерела та література

- Андres A. С. Удосконалення фізичної підготовки багатоборців військово-спортивного комплексу : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вихов. і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський і професійний спорт» / А. С. Андерс. – Львів, 2006. – 22 с.
- Бородін Ю. А. Эффективность физической подготовки в системе военно-профессионального обучения и пути ее повышения / Ю. А. Бородін // Физическое воспитание студентов творческих специальностей : сб. науч. тр. / под ред. С. С. Ермакова – Харьков : ХГАДИ (ХХПІ), 2003. – № 10. – С. 60–76.
- Ендальцев Б. В. Работоспособность военнослужащих и пути ее повышения средствами физической подготовки / Б. В. Ендальцев, А. А. Нестеров. – Л. : ВДКИФК, 1998. – 244 с.
- Ендальцев Б. В. Влияние физических упражнений на формирование адаптационных реакций организма человека / Б. В. Ендальцев, В. Д. Мавроматис, Т. В. Альмамбетов : тезисы докл. ітогової науч. конф. за 2003 г. – СПб. : ВИФК, 2004. – С. 47–49.
- Лобжа М. Т. Физическая подготовка и военно-профессиональная пригодность : учеб.-метод. пособие / М. Т. Лобжа, В. А. Щеголев. – Л., 1990. – 54 с.

References

- Andres, A. S. (2006). *Udoskonalennia fizychnoi pidhotovky bahatobortsiv viyskovo-sportynoho kompleksu* [Improvement of physical preparation of multiathlonists of a military-sports complex] (PhD dissertation). Lviv.
- Borodin, Y. A. (2003). *Effektivnost fizicheskoy podgotovki v sisteme voenno-professionalnogo obucheniya i puti ee povysheniya* [Effectiveness of physical preparation in the system of military-professional studying and ways of its increasing]. *Fizicheskoe vospitanie studentov tvorcheskikh spetsialnostey*, 10, 60–76.
- Endaltsev, B. V., Nesterov, A. A. (1998). *Rabotosposobnost voennosluzhateley i puti ee povysheniya sredstvami fizicheskoy podgotovki* [Working capacity of military men and ways of its increasing by means of physical preparation]. Leningrad: VDKIFK.
- Endaltsev, B. V., Mavromatis, V. D., Almambetov, T. V. (2004). *Vliyanie fizicheskikh uprazhneniy na formirovanie adaptatsionnyh reaktsiy organizma cheloveka* [Influence of physical exercises on formation of adaptive reactions of a human organism]. *Tezisy dokladov itogovoy nauchnoy konferentsii za 2003 god*, 47–49.
- Lobzha, M. T., Shchegolev, V. A. (1990). *Fizicheskaya podgotovka i voenno-professionalnaya prigodnost* [Physical

6. Методичні рекомендації щодо організації та ведення контррозвідувальних дій підрозділами в ході спецоперацій. – ГШ ЗСУ, 2014.
7. Никишкін В. А. Оценка эффективности профессионально-прикладной физической подготовки : материалы междунар. науч.-метод. конф. / В. А. Никишкін, С. И. Філимонова. – Белгород, 2003. – Ч. 1. – С. 118–122.
8. Петрачков О. Аналіз взаємозв'язку між фізичною та професійною підготовленістю у військовослужбовців різних військових спеціальностей / О. Петрачков // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2007. – № 4. – С. 67–69.
9. Поддубний О. Г. Диференциальный подход к физической подготовке военнослужащих различных профессиональных групп в зависимости от условий и требований военно-профессиональной деятельности к их физическому состоянию / О. Г. Поддубный, Г. Н. Сухорада, В. Н. Кирпенко // Физическое воспитание студентов. – 2009. – № 2. – С. 79–83.
10. Програма бойової підготовки розвідувальних підрозділів. – МОУ, 2006.
11. Розвідка в батальоні : навч.-метод. посіб. / В. А. Ожаревський, В. В. Панасюк, І. В. Польцев, В. Г. Синиця. – Львів : ACB, 2014. – 112 с.
12. Тимчасова настанова з фізичної підготовки у Збройних силах України (НСТ-2014). – К. : М-во оборони України, 2014. – 158 с.
- preparedness and military-professional suitability]. Leningrad.
6. *Metodychni rekomenratsii shchodo orhanizatsii ta vedennia kontrrozyduvalnyh diy pidrozdzilamy v khodi spetsoperatsiy* [Methodological recommendations on organization and conducting of counterintelligence actions by subdivisions while special operations conducting]. (2014). GSh ZSU.
7. Nikishkin, V. A., Filimonova, S. I. (2003). Otsenka effektivnosti professionalno-prikladnoy fizicheskoy podgotovki [Estimation of effectiveness of professionally-applied physical preparation]. *Materialy mezhdunarodnoy nauchno-metodologicheskoy konferentsii*, 1, 118–122.
8. Petrachkov, O. (2007). Analiz vzayemozvyazku mizh fizichnoyu ta profesiynoyu pidhotovlenistiu u viyskovosluzhbovtsiv riznykh viyskovykh spetsialnostey [Analysis of interconnection between physical and professional preparedness of military men of different military specialties]. *Teoriya i metodyka fizichnogo vykhovannia i sportu*, 4, 67–69.
9. Poddubnyi, O. G., Sukhorada, G. N., Kirpenko, V. N. (2009). Diferentsialnyi podhod k fizicheskoy podgotovke voennosluzhashchih professionalnyh grupp v zavisimosti ot uslovii i trebovaniy voenno-professionalnoy deyatelnosti k ih fizicheskomu sostoyaniu [Differential approach towards physical preparation of service men of different professional groups depending on conditions and requirements of military-professional activity to their physical condition]. *Fizicheskoe vospitanie studentov*, 2, 79–83.
10. Prohrama boyovoi pidhotovky rozviduvalnykh pidrozdziliv [Program of battle preparation of intelligence units]. (2006). *Ministry of Defence of Ukraine*.
11. Ozharevskyi, V. A., Panasiuk, V. V., Poltsev, I. V., Syntysia, V. G. (2014). *Rozvidka v batalioni : navchalno-metodychnyi posibnyk* [Reconnaissance in a battalion : educational-methodological manual]. Lviv: ASV.
12. Tymchasova nastanova z fizychnoi pidhotovky u Zbriynykh Sylakh Ukrayni (NST-2014) [Temporary directive on physical preparation at Ukrainian Military Force (NST-2014)]. *Ministry of Defence of Ukraine*.

Інформація про авторів:

Ролюк Олександр; <http://orcid.org/0000-0002-7909-7735>; orest_lesko@ukr.net; Національна академія сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного; вул. Героїв Майдану, 32, м. Львів, 79012, Україна.

Information about the Authors:

Rolyuk Alexander; <http://orcid.org/0000-0002-7909-7735>; orest_lesko@ukr.net; Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy; 32 Heroes of Maidan Street, Lviv, 79012, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 26.02.2016 р.